

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019» και τους κανονισμούς «Οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Μείωση των Εθνικών Εκπομπών Ορισμένων Ατμοσφαιρικών Ρύπων) Κανονισμοί του 2020»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου, πρόεδρος

Χρίστος Ορφανίδης

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Ελένη Σταύρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κέττηρος

Σάβια Ορφανίδου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ της 23^{ης} Οκτωβρίου 2019 και της 19^{ης} Φεβρουαρίου 2020. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Περιβάλλοντος και του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γραφείου της Επιτρόπου Περιβάλλοντος και του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου παρευρέθηκε επίσης ο βουλευτής κ. Γιώργος Κάρουλλας.

Σκοπός του νομοθετικού πακέτου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών

ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της Οδηγίας 2003/35/EK και την κατάργηση της Οδηγίας 2001/881/EK.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του ορισμού του όρου «σχέδιο και/ή πρόγραμμα», καθώς και για προσθήκη νέας πρόνοιας σύμφωνα με την οποία αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του Κανονισμού 7(2)(β) και του Μέρους 2 του Παραρτήματος IV των προτεινόμενων περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Μείωση των Εθνικών Εκπομπών Ορισμένων Ατμοσφαιρικών Ρύπων) Κανονισμών είναι ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 8 του περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμου, είναι η θέσπιση δευτερογενούς νομοθεσίας, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν στη μείωση των ορίων των ετήσιων ανώτατων εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους [οξίδιο του αζώτου (NO_x), διοξίδιο του θείου (SO_2), πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs), αμμωνία (NH_3), αιωρούμενα σωματίδια διαμέτρου μικρότερης των 2,5 μm ($\text{A}_{\text{S}2,5}$)] για την περίοδο από το 2020 μέχρι το 2029 και για την περίοδο μετά το 2030. Επιπρόσθετα, με την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών καταργούνται οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα (Ετήσια Ανώτατα Όρια Εκπομπών για Ορισμένους Ατμοσφαιρικούς Ρύπους) Κανονισμοί του 2004 έως 2017.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα ενώπιον της επιτροπής στοιχεία, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα αφορούν όλους τους παράγοντες εκπομπής των ατμοσφαιρικών ρύπων που προβλέπονται στην εν λόγω Οδηγία, ωστόσο δεν επιβάλλουν οποιαδήποτε καινούρια άμεση απαίτηση στους επηρεαζόμενους

οικονομικούς φορείς (βιομηχανίες, μεταφορές, γεωργία). Οι νέες υποχρεώσεις επιβάλλονται στη Δημοκρατία, η οποία οφείλει με διάφορα μέτρα και πολιτικές να επιτύχει μειωμένες εθνικές ετήσιες εκπομπές για τους ρύπους αυτούς. Αυτό έμμεσα μπορεί να οδηγήσει την αρμόδια αρχή στην επιβολή αυστηρότερων μέτρων για μείωση των αερίων ρύπων που εκπέμπουν οι οικονομικοί φορείς και κατά συνέπεια να προκύψει κάποια οικονομική επιβάρυνση.

2. Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών είναι ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με εξαίρεση τις διατάξεις του Κανονισμού 7(2)(β) και του Μέρους 2 του Παραρτήματος IV των προτεινόμενων κανονισμών, για την εφαρμογή των οποίων ορίζεται ως αρμόδια αρχή ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
3. Η καθυστέρηση στην κατάθεση των σχεδίων νόμου προέκυψε λόγω των διαβουλεύσεων που χρειάστηκε να γίνουν μεταξύ του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, προκειμένου να αποφασιστεί ποιο τμήμα θα αναλάβει την αρμοδιότητα για την εφαρμογή επιμέρους προνοιών των προτεινόμενων κανονισμών.
4. Για την εφαρμογή των προτεινόμενων νομοθετημάτων αναμένεται ότι θα υπάρξει μικρό πρόσθετο δημοσιονομικό κόστος. Ειδικότερα, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενδέχεται να χρειασθεί να επενδύσει σε νέο λογισμικό προβλέψεων και χωρικού διαχωρισμού των εκπομπών των αερίων που ρυθμίζονται στους προτεινόμενους κανονισμούς και να επιδιώξει πιθανές συνεργασίες με εκπαιδευτικά ιδρύματα ή άλλους οργανισμούς, για να μπορέσει να ετοιμάσει τις απαιτούμενες εκθέσεις για τις

προβλέψεις εκπομπών των αερίων για τα έτη 2030, 2040 και 2050, τη χωρική κατανομή και την προστασία των οικοσυστημάτων.

5. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς θεσπίζεται υποχρέωση της Κύπρου να καταρτίξει, επικαιροποιεί και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος εκθέσεις, καθώς και υποχρέωση της Κύπρου να μειώσει τις ετήσιες εκπομπές ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων για την περίοδο από το 2020 μέχρι το 2029 και για την περίοδο μετά το 2030 με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, ώστε να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις και οι κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας, η Κύπρος όφειλε να εναρμονιστεί με τις πρόνοιες της Οδηγίας μέχρι την 1^η Ιουλίου 2018, ενώ αναφορικά με επιμέρους πρόνοιες της Οδηγίας η συμμόρφωση θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί μέχρι τη 15^η Φεβρουαρίου 2017. Σημειώνεται περαιτέρω ότι τα προτεινόμενα σχέδια νόμου κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 11 Οκτωβρίου 2019 και παραπέμφθηκαν για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος. Παρά την καθυστέρηση που παρατηρείται στην εναρμόνιση με την εν λόγω Οδηγία, οι αρμόδιοι κυβερνητικοί εκπρόσωποι ενημέρωσαν την επιτροπή ότι δεν έχει ξεκινήσει διαδικασία παράβασης εναντίον της Κύπρου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου συγκεκριμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις οι οποίες συμφωνήθηκαν με την εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας και του αρμόδιου υπουργείου επιφυλάχθηκε να

τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

19 Φεβρουαρίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.060.182-2019
23.03.056.095-2019
Κλ.Χ/ΧΧ